

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaë, 1661

2 Præsule nolente claustrum benè clericus intrat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Vnde Pelagius i Papa ait.

Eleutherius a frater & Coepiscopus noster queritur, quod mater eius in casa, quae castellum dicitur, oratorium construxerit, ac dedicaverit, & in eodem loco monachos constituerit, ex quibus unus est Presbyter. Hoc autem tempore dedicationis inter Episcopum Cardellum (cujus ipsa diocesis est) matrem suam affert conuenisse, ut quidquid dedicationis, vel natalis martyrum die, quorum in eodem monasterio reliquiae sunt, per fidelium oblationes intraverit, medietatem quidem habeat ipsum monasterium, medietas autem Episcopo offeratur. Contra quam conventionem Marium Presbyterum (sive sciente, sive nesciente Episcopo) monachis ipsi, vel Presbytero, qui ex eis est, vim dicitur intulisse, & frequenter molestias generare, ita ut memoratum Presbyterum prope exciderit, & Missas eum facere nullo modo permittat; dicens, ut quasi pensionis nomine aliquid statueri debeat. Hec igitur omnia diligenter te examinare jubemus, & si apud te evidenti ratione b consistat, quia tempore, quo dedicatum est ipsum monasterium, conditiones superius posita conuenienter, seruari eas ex nostra auctoritate precipimus, nec aliud amplius exinde ab aliquo exigatur e. Si vero nil tale confiterit d, mediante quid Episcopo ipsi nomine eulogia offerri debeat, inter ipsos monachos & Presbyterum volumus definiti: salvo tamen eo, ut Presbyter Gaudentius, qui etiam monachus est, Missas in monasterio suo, sicut conuevit, facere a nullo ulterius debeat prohiberi.

¶ Pelagius] Antea legebatur, Gelasius. Mutatum est ex Polycarpo, & quia supra dist. 91. c. Eleutherius. alia pars huiusmodi epistola citatur ex Pelagio: & Anselmus, qui hoc & illud canonice conuenit affert, Pelagio tribuit.

C. XXXI. ¶ Consiueti seruitus Episcopum monasteria exhibeant.

Item Urbanus secundus.

Seruitium, quod monasteria, aut eorum ecclesiae a tempore Gregorii septimi usque ad hoc tempus fecerunt, & nos concedimus.

Canonice ergo iura, quibus monasteria subiecta non sunt, spondant exaltem inuoluntate. Non e enim cogendus est Abbas (sicut in nonnullis Titonicis statutis) ad spondendum, nisi aliqua rationabilis causa existat. Sunt etiam quaedam seruitutis officia, ut arguuntur operum, crebrae receptiones, annua exactiones, modulationes precantibus, a quibus omnibus monasteria libera sunt.

CAUSA XIX.

¶ De clericis ad monasterium transire uolentibus: uterque licentiam ab Episcopo suo petat: unus relicta ecclesia propria eo inuito, alter dimissa regulari canonica f canobis se conuulit.

- 1. Modo queritur, si Episcopus debeat permittere, ut relicta propria ecclesia clericus monasterium ingrediatur.
2. Secundo queritur, si Episcopus licentiam dare noluert, an eo inuito monasterium possit adire.
3. Tertio, si contigerit ipsos regulares canonicos fuisse, utrum concedendus esset eis monasterii ingressus.

QVÆSTIO I.

¶ Quod Episcopus licentiam clericis aduenda monasterium dare debeat, in Toletano 4. concilio precipitur, in quo c. 49. sic statutum legitur.

a Anf. l. 7. c. 49. Polyc. l. 4. tit. 27. b al. ueritate. c alit. ueritate exigere. d al. conuenit. e dist. 11. Episcopus non debet. f al. canonice.

C. I. ¶ Non debet negari ingressus clericis qui monachorum propositum appetunt.

Clerici a, qui monachorum propositum appetunt (quia meliorem vitam sequi cupiunt) libere ad Episcopos in monasteria largiri oportet ingressus, nec interdicti propositum eorum, qui ad contemptum desiderium transire nituntur.

¶ Nec interdicti] Hec usq. ad finem aliorum in monasterio, sunt tamen in concilio.

QVÆSTIO II.

¶ Quod uero Episcopo clericum eius a nullo esse suscipiendum, Leo Episcopus b testatur, scribens Anastasio c. Theodosio Episcopo, epist. 52. al. 24. c. 9.

C. I. ¶ Inuito Episcopo eua clericum monasterium suscipiat.

Alienum d clericum, inuito Episcopo ipsius suscipiat. Sed subaudiendum est, nisi ad propositum meliorem vitam uoluerit. Tunc enim liberum est illi, etiam Episcopo uolente monasterium ingredi.

C. II. ¶ Qui monachorum propositum appetit, etiam inuito Episcopo suscipiendus est.

Vnde Urbanus Papa II. in capitulo sancti Basilii c.

Vz f sunt, inquit, leges, una publica; altera particularis. Publica lex est, quae a sanctis Patribus communiter firmata; ut est lex canonum, quae quidem pertransgressiones g est tradita. Verbi gratia: Deum est in canobus, clericum non debere de suo Episcopo ad alium transire sine commendatitio interdicti: quod propter criminosis constitutum est, quod delictis infames ab aliquo Episcopo suscipiantur. Solebant enim officia sua, cum non poterant Episcopatu, in alieno celebrare; quod iure perempto scriptis deestatum est. ¶ Lex b uero privata, quae in infinitum Sancti Spiritus in corde describitur: sicut quibusdam dicit Apostolus, i. [Qui habent legem scriptam in cordibus suis.] & alibi: k. [Cognationem non habent, si naturaliter ea, quae legem dicitur, in se habent.] Si quis horum in ecclesia dicitur Episcopo populum l retinet, & sacraliter utitur Spiritu Sancto in aliquo monasterio, uel in alio nonia m saluare se uoluerit, quia lege privata nulla ratio exigit, ut a lege publica constitutum Dei lex est, & qui Spiritui Dei aguntur, lege dicitur, & quis est, qui Spiritui Sancto possit aliquid dicere. Quisquis igitur hoc Spiritu ducitur, etiam Episcopus contradicente, erit liber nostra auctoritate. huiusmodi lex non est posita: sed ubi o Spiritus Dei ab illis, si Spiritui Dei ducimur, non estis sub lege.

QVÆSTIO III.

¶ Annices autem regulares ad monasterium ingrediuntur, quibuslibet presbiter.

C. I. ¶ Regulares canonici, monasteria non debent.

Vnde in concilio Eduensi congregato sub Gregorio VII. legitur.

Nihilus Abbas uel monachus canonicos regulares proposito professionis canonice reuocari, & a monasticum habitum trahendo suscipere audeant, ut

a Polyc. l. 3. tit. 11. & l. 4. tit. 34. Barthe. l. 2. c. 1. b In concilio Aquisgranen. cap. 51. c Antea legebatur, Narbon. d Anf. l. 6. c. 121. Barthe. l. 1. c. 1. e Anf. l. 1. c. 1. f Polyc. l. 2. tit. 31. Gal. 3. g al. transgressiones. h Anf. l. 1. c. 1. i Rom. 2. k Ibidem. l propositum. m al. canonice. n Rom. 7. q. 1. Tit. 1. c. 1. p 11th. 3. Galat. 5.